

“महापुरुषांचे कौशल्य विचार” पुस्तकाचा
औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील अभ्यासक्रमामध्ये
समावेश करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : आयटीआय-२०२३/प्र.क्र. १७५/व्यशि-३,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ८ नोव्हेंबर, २०२३

वाचा:-

संचालक (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, मुंबई यांचे पत्र
क्र.०७/महापुरुष अभ्यासक्रम/२०२३/८६१ दि. ३०.१०.२०२३

प्रस्तावना :-

ज्ञान आणि कौशल्य हे शिक्षणाचे दोन मूलभूत घटक आहेत. ज्ञान हे विषयाचे सखोल अध्ययन, विश्लेषण व चिंतनातून अभिव्यक्त होते तर कौशल्य हे ज्ञानाचे व्यवहार्य व उपयुक्त स्वरूपातील रूपांतरण असते. ज्ञानाद्वारे जीवनाला सार्थक दिशा प्राप्त होत असते आणि कौशल्याच्या निपुणतेमुळे जीवन सुखद आणि संपन्न बनवता येते.

२. महापुरुषांच्या कर्तृत्वाने, प्रेरणेने आणि विचाराने महाराष्ट्र समृद्ध, समर्थ आणि स्वयंपुर्ण झाला आहे. महापुरुषांनी आपल्या काळात समाज जीवनामध्ये कौशल्य विकासाचे तत्व यशस्वीपणे अंगिकारले होते, अशा महापुरुषांच्या कौशल्य विषयक अप्रतिम ध्येय धोरणाची ओळख व महात्म्य आजच्या तरुण पिढीला विशेषतः कौशल्य शिक्षण घेणाऱ्या तरुणांना होणे गरजेचे आहे. यासाठी महापुरुषांच्या कौशल्य विषयक कार्याचा, धोरणाचा व्यवसाय शिक्षण अभ्यासक्रमांमध्ये समावेश केल्यास निश्चितच व्यवसाय शिक्षण अधिक समृद्ध होऊन विद्यार्थ्यांचे कौशल्य निपुण होण्यासाठी नवी प्रेरणा मिळणार आहे.

३. महापुरुषांच्या विचारांवर आधारित अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी संचालनालय स्तरावरून समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर गठीत समितीमार्फत पाच महापुरुषांच्या विचारांवर आधारीत “महापुरुषांचे कौशल्य विचार” निदेशक हस्तपुस्तिका तयार करण्यात आली आहे. सदर पुस्तकाचा औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील अभ्यासक्रमात समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील अभ्यासक्रमामध्ये “महापुरुषांचे कौशल्य विचार” या पुस्तकातील अभ्यासक्रमाचा समावेश करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर

अभ्यासक्रमाचा औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये समावेश करण्यास खालील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

१. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांच्या सद्यस्थितीतील अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त “महापुरुषांचे कौशल्य विचार” या निदेशक हस्तपुस्तिकेचा अभ्यासक्रमात समावेश करणे.
२. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय स्तरावर गठीत समितीने तयार केलेल्या २० तासांच्या महापुरुषांचे कौशल्य विचार पुस्तकाचा औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील अभ्यासक्रमात समावेश करण्यात यावा.
३. सदर तयार करण्यात आलेला अभ्यासक्रम औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील प्रशिक्षणार्थ्यांना शिकविण्यात यावा.
४. शिल्पनिदेशक पदावर नियमित असलेल्या कर्मचाऱ्यांना प्रथमतः सदर अभ्यासक्रमाचे प्रशिक्षण द्यावे. आवश्यकता असल्यास, सद्यस्थितीत Employability Skill हा विषय हाताळणाऱ्या तासिका तत्वावरील शिक्षकांकाडून अभ्यासक्रम शिकविण्यात यावा.
५. “महापुरुषांचे कौशल्य विचार” पुस्तकाची छपाई शासकीय मुद्रणालय यांचेकडून करण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३११०८११२३०८४९०३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अमेय गावडे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
३. सहसचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
४. संचालक (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
५. सर्व संबंधित सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय (संचालनालयामार्फत)
६. सर्व प्राचार्य, औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (संचालनालयामार्फत)
७. निवड नस्ती (व्यशि-३), कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, मंत्रालय, मुंबई